

PORT OF MOERDIJK

KWARTAALRAPPORTAGE

2^e KWARTAAL

2017

**HAVENBEDRIJF
MOERDIJK**

**Kwartaalrapportage
2^e kwartaal 2017**

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, MILIEU EN DUURZAAMHEID	6
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING.....	6
MILIEU.....	6
DUURZAAMHEID.....	7
PROGRAMMA INFRASTRUCTUUR EN BEHEER	9
INFRASTRUCTUUR.....	9
BEHEER NAT.....	9
BEHEER DROOG.....	10
PROGRAMMA COMMERCIEËLE EXPLOITATIE	11
EXPLOITATIE DROOG.....	11
EXPLOITATIE NAT.....	12
VEILIGHEID.....	14
HAVENMEESTER.....	15
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING	17
BESTUUR, STRATEGIE EN PUBLIC AFFAIRS.....	17
JURIDISCHE ZAKEN.....	18
FINANCIËN.....	18
COMMUNICATIE.....	19
PERSONEEL EN ORGANISATIE.....	20
INFORMATISERING EN AUTOMATISERING.....	20
FACILITAIRE ZAKEN.....	21
EXPLOITATIEOVERZICHT	23
TOELICHTING OP EXPLOITATIEOVERZICHT	24
FINANCIERING EN TREASURY	31
GRONDBELEID, GRONDEN EN TERREINEN	31
BIJLAGE 1 WAT HEEFT HET AL GEKOST EN WAT BETEKENT DAT VOOR 2017	34
PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, MILIEU EN DUURZAAMHEID.....	34
PROGRAMMA INFRASTRUCTUUR EN BEHEER.....	34
PROGRAMMA COMMERCIEËLE EXPLOITATIE.....	36
PROGRAMMA VEILIGHEID & HAVENMEESTER.....	37
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING.....	38
MUTATIES RESERVES.....	39

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze kwartaalrapportage staan.

Voorwoord

Voor u ligt de kwartaalrapportage over het tweede kwartaal van 2017 van het Havenbedrijf Moerdijk. Per 1 januari is het Havenschap Moerdijk verzelfstandigd en gaat de organisatie door als Havenbedrijf Moerdijk NV. Aan de programma's verandert niets. Deze zijn gebaseerd op de Havenstrategie Moerdijk 2030. In de begroting van 2017 is wederom omschreven wat wij willen bereiken, wat wij daarvoor doen en wat de bijbehorende kosten zijn. In de kwartaalrapportage verantwoorden wij wat wij in het tweede kwartaal daadwerkelijk hebben gedaan en wat dat heeft gekost.

In deze rapportage vindt u de programma's Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid, Infrastructuur en Beheer, Commerciële exploitatie, Veiligheid en Havenmeester en Bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering vallen de programmaonderdelen Bestuur en Public Affairs, Juridische zaken, Financiën, Communicatie, Personeel & Organisatie, Informatie & Automatisering en Facilitaire zaken.

Eens in de twee jaar vindt de grootste beurs op het gebied van logistiek plaats in München. Bij de editie van 2017, afgelopen mei, presenteerde de haven van Moerdijk zich maar liefst op twee plekken. Zoals gebruikelijk namen wij deel aan de het programma en de stand van Port of Rotterdam, samen met diverse Moerdijkse bedrijven. De regio West-Brabant presenteerde zich voor het eerst in München, en ook daar kon Port of Moerdijk niet ontbreken. We kijken terug op een geslaagde beursdeelname. Niet alleen vanwege de interessante contacten die zijn opgedaan of versterkt, maar ook doordat de regio West-Brabant daar de prijs van logistieke hotspot nummer 1 van Nederland kreeg uitgereikt. Na drie jaar weet onze regio de koppositie van deze ranglijst te heroveren.

Ook op landelijk niveau weet Moerdijk haar positie te versterken. Het haven- en industriegebied Moerdijk is in de MIRT-studie Goederenvervoercorridors Oost en Zuidoost van het ministerie van Infrastructuur en Milieu geduid als 'bovengemiddeld multimodaal knooppunt' op de goederenvervoercorridor Zuidoost (van de haven van Rotterdam via Brabant naar Duitsland), naast Tilburg en Venlo. Op 22 juni is deze studie aan de minister aangeboden.

De ontwikkelingen in de haven van Moerdijk in de afgelopen periode hebben zeker een belangrijke bijdrage geleverd aan bovengenoemde mijlpalen. Tot en met het tweede kwartaal steeg de overslag via zeevaart met maar liefst 19% ten opzichte van vorig jaar naar ruim 3,8 miljoen ton. Deze stijging is mede te danken aan A2B-online, dat een zevende schip in de vaart heeft genomen en daarmee haar afvaarten op het Verenigd Koninkrijk verder heeft uitgebreid. Ook de spoorverbindingen zijn verder uitgebreid, met onder meer een vaste verbinding op Ludwigshafen. De overslag in de binnenvaart steeg met 4% naar ruim 5,5 miljoen ton.

In het tweede kwartaal vorderden ook de diverse bouwactiviteiten gestaag. Aan de Middenweg is het nieuwe distributiecentrum van Koolwijk in gebruik genomen (ca 20.000m²). Aan de Megajoule op het Industrial Park heeft een verlader zijn intrek genomen in een nieuw distributiecentrum (ca 17.000m²). Een distributiecentrum aan de Tradeboulevard is in gebruik genomen voor de opslag en distributie van dranken (ca 11.000 m²). Hiermee is de leegstaand in bestaand onroerend goed nog verder gedaald. Verder zijn de werkzaamheden gestart voor de nieuwbouw van een distributiecentrum aan de Appelweg (ca 26.000m²) en voor de uitbreiding van Intersprint aan de Distriboulevard.

Op lokaal niveau wil het havenbedrijf de dialoog met de omgeving van het haven- en industrieterrein verder versterken. Hiervoor is de Omgevingstafel haven- en industrieterrein Moerdijk gestart, met bedrijven, omwonenden, gemeente en havenbedrijf. Het nieuwe overlegorgaan heeft in het tweede kwartaal twee

keer vergaderd. In deze vergaderingen is onder meer gezamenlijk gezocht naar het doel van de Omgevingstafel en zijn procesafspraken gemaakt. Verder zijn actuele nieuwsfeiten uitgewisseld. Naast de bijeenkomsten wordt ook een platform op internet voorbereid dat open toegankelijk is met als doel een community te ontwikkelen. Inmiddels is ook gestart met de inzet van social media voor de Omgevingstafel.

Wist u overigens dat Port of Moerdijk ook sinds enige tijd op social media te vinden is? Als u op de hoogte wilt blijven van actuele ontwikkelingen op het haven- en industrieterrein Moerdijk, volg ons dan op Facebook, LinkedIn of Twitter.

Ferdinand van den Oever
Directeur Havenbedrijf Moerdijk

Juli 2017

Programma Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid

Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf geeft de doorontwikkeling van het haven- en industrieterrein Moerdijk vorm vanuit een integrale gebiedsontwikkeling. Duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling vindt plaats met behoud van een goede milieukwaliteit. In het bestemmingsplan zijn de uitgangspunten geborgd als het gaat om onder andere clustervorming en geluid, alsmede specifieke aandacht voor externe veiligheid in het Industrial Park. Door het verkrijgen van experimenteerruimte vanuit de Crisis- en herstelwet kan innoverend met ruimtegebruik worden omgegaan. Dit wordt geregeld in een bestemmingsplan+. De aanwezige topclusters en de infrastructuur kunnen daardoor worden versterkt en uitgebreid. Met het bestemmingsplan+ kan aan bedrijven vroegtijdig duidelijkheid worden gegeven over vestigingscondities. Ook bij veranderende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid, hinder, geluid, Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)/Natura 2000 en de waterhuishouding biedt dit ruimtelijk instrument experimenteermogelijkheden. De realisatie van het Industrial Park Moerdijk en Logistiek Park Moerdijk (samen bijna 300 hectare) vormen de meest in het oog springende feitelijke ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren, waarin het havenbedrijf sturing geeft aan de ontwikkeling. De verantwoording voor deze integrale projecten vindt plaats in de paragraaf Grondbeleid en Grondexploitaties.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Herstructureringsplan haven- en industrieterrein Moerdijk opstellen

In 2017 stelt het havenbedrijf een herstructureringsplan op. In de tweede helft van 2017 zal hiervoor aan een deskundig bureau een opdracht verleend worden.

2. Uitbreiding van de Commissie Vestiging met een supervisor Logistiek Park Moerdijk (LPM)

De werving van een supervisor LPM voor de Commissie Vestiging is voornamelijk uitgesteld, nu er onzekerheid is over de voortgang van het onherroepelijk worden van het Provinciale Inpassingsplan voor het LPM.

Milieu

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf plant nieuwe ontwikkelingen proactief en tijdig, in combinatie met een efficiënt vergunningsverleningsproces. Dit helpt bij het versterken van de verdere economische ontwikkeling op het terrein.

Het havenbedrijf heeft een actueel inzicht in de milieuhygiënische belasting van de beheerde terreinen door dit te monitoren. Dit inzicht is de basis om activiteiten waar mogelijk te verbeteren met als doel de ecologische footprint te verkleinen. Het havenbedrijf voldoet aan goed 'naberschap' door feitelijke milieu-informatie transparant en tijdig met de omgeving te communiceren, en door milieuprestaties en eventuele verbeteringen inzichtelijk te maken.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Opstellen inpassingsplan geluid

Het opstellen van dit plan kost meer tijd dan vooraf gedacht. Voor het juridische deel is ook zeker het derde kwartaal nog nodig. Ook moet de formele vaststellingsprocedure nog bepaald worden, gegeven het experimentele karakter.

2. Ontwikkelen en hanteren van een beheertool stikstofdepositie

Onzekere factor bij het ontwikkelen van deze beheertool is de houdbaarheid van de PAS-wetgeving. Deze wordt door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State juridisch getoetst bij het Europese Hof van Justitie. De uitspraak hierover wordt niet meer in 2017 verwacht.

3. Uitrollen van de Energievisie

Een eindconceptversie van het Energieprogramma Moerdijk wordt in het derde kwartaal opgeleverd. Deze versie wordt voor een laatste maal door de leden van de DVM-werkgroep Energie van feedback en commentaar voorzien.

Duurzaamheid

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf verbindt bestaande en nieuwe bedrijven door ze te clusteren. Zo kunnen synergie- en efficiëntievoordelen worden behaald. Reststromen zoals stoom, warm water en CO₂ worden daarbij ingezet als vernieuwde grondstof. Zo worden duurzaamheidsinitiatieven van het bedrijfsleven zelf versterkt en ondersteund. Door ontwikkeling en exploitatie van innovatieve, 'slimme' opslagsystemen van zon- en windenergie wordt het huidige elektriciteitsnetwerk efficiënter en duurzamer. Disbalansen kunnen hiermee worden voorkomen. Al deze ontwikkelingen leveren een bijdrage aan het realiseren van een klimaatbestendig en energieneutraal haven- en industrieterrein.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Certificeringstraject BREEAM-NL voor het gehele haven- en industriegebied Moerdijk

De opdracht voor de eerste fase van het certificeringsproces (een 0-meting) is in het eerste kwartaal gegeven. Afronding vindt plaats in het derde kwartaal van 2017.

2. Uitvoering compensatiemaatregelen voor generieke ontheffing beschermde soorten

Door vertraging in het opstellen van het Managementplan Beschermde Soorten (MBS) in 2016 door veranderde wetgeving, is het plan pas in het derde kwartaal 2017 gereed. De uitvoering van mogelijke compenserende maatregelen, zoals een paddenpoel, vleermuiskasten, etc., zal vanaf het vierde kwartaal plaatsvinden.

3. Uitbreiding Duurzame Verbindingen Moerdijk met minimaal één nieuwe verbinding

De gesprekken in het eerste kwartaal met een aantal bedrijven om een mogelijke stoomverbinding tot stand te brengen hebben helaas niet tot een positief resultaat geleid.

4. Een bijdrage leveren aan het onderzoek naar de oprichting van een warmtebedrijf Moerdijk in het kader van Energyweb XL

De provincie onderzoekt op dit moment de haalbaarheid van de aanleg van een warmwaternet naar Nieuw-Prinsenland. Voor het eind van het jaar wordt het resultaat van dit onderzoek verwacht. In het

derde kwartaal vindt over dit onderwerp een CEO-bijeenkomst plaats, georganiseerd door de provincie, met een aantal CEO's van bedrijven op het haven- en industrieterrein. Het havenbedrijf zal hierbij aanwezig zijn.

Programma Infrastructuur en Beheer

Infrastructuur

Wat willen wij bereiken

De arealen van het haven- en industrieterrein, en daarmee de vervoersmodaliteiten weg, water, spoor, datatransport en (buis)leiding, zijn en blijven geschikt voor marktontwikkelingen en –vragen, veranderde wet- en regelgeving en verandering in samenwerkingen. Dit wordt bereikt door een integrale benadering en op een maatschappelijk verantwoorde wijze. De integrale beleving van het terrein door de klant is hiermee doelmatig, koersvast en toekomstgericht.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Uitvoeren van de planstudie spoor

De planstudie spoor is vastgesteld, gedeeld met en gepresenteerd aan relevante stakeholders. In het tweede kwartaal is het havenbedrijf gestart met het voorbereiden van de uitvoering van de quick wins uit deze studie. Tevens zijn diverse gesprekken gevoerd met provincie, MIRT-organisatie en ondernemers over de dekking van de investeringsverwachtingen.

2. Actualiseren beheermanagementsysteem (bms)

In het tweede kwartaal is het bms verder opgebouwd met de assets van het havenbedrijf. De informatie is gekoppeld aan de nieuwe basiskaart, die in verbinding staat met wettelijke bronhouders van geoinformatie. Verder is er een aanvang gemaakt met het controleren van alle assetgegevens op actualiteit, betrouwbaarheid, compleetheid en (noodzakelijk) detail (abcd-traject). Uit deze controle komt naar voren welke onderdelen nog aangevuld moeten worden door inmetingen, onderzoeken en informatieinwinning.

Beheer nat

Wat willen wij bereiken

De beheerde kapitaalgoederen haven, kades en pieren zijn goed bereikbaar en beschikbaar voor de zee- en binnenvaartschepen die Moerdijk kunnen bereiken. Duurzaamheid, lifecyclecostingbenadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Opwaardering stroomvoorziening wachtsteigers 't Gors

Het havenbedrijf heeft door middel van een benchmark van andere havens onderzocht welke stroomvoorziening gewenst is, hoe de verkrijging van stroom in zijn werk gaat en hoe duurzaam stroomgebruik gestimuleerd kan worden. Op basis van dit onderzoek en de nationale richtlijn voor walstroom is een programma van eisen opgesteld voor de te doorlopen aanbesteding. Hierin is onder andere opgenomen dat er een betaalsysteem wordt geïnstalleerd voor stroom. Ook is een verbod opgenomen op het gebruik van milieubelastende agregaten bij de wachtvoorziening om duurzaam energiegebruik te stimuleren.

2. Vernieuwen en optimaliseren informatieborden en vaarwegbewijzing

Voor dit project is een projectplan gemaakt. De eerste stap is het actualiseren en moderniseren van de informatievoorzieningen op de kop van iedere insteekhaven. De informatievoorziening moet op afstand

bedienbaar zijn om actuele informatie te verschaffen. Voor de realisatie hiervan is in het eerste kwartaal een uitvraag opgesteld. Dit wordt in het derde kwartaal aanbesteed.

Beheer droog

Wat willen wij bereiken

De door het havenbedrijf beheerde kapitaalgoederen wegen (inclusief wegmeubilair), riool (inclusief gemalen), groen, kunstwerken en openbare verlichting zijn goed bereikbaar en beschikbaar. Duurzaamheid, lifecyclecosting-benadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt. Op die manier dragen deze kapitaalgoederen bij aan de realisatie van de ambities en ontwikkelingen van het haven- en industrieterrein.

Het havenbedrijf kan te allen tijde de staat van haar complete areaal aantonen. Op functionele eisen kan het havenbedrijf op afstand sturing geven aan het beheer. Daarmee blijft het areaal fungeren als visitekaartje voor ons en het bedrijfsleven. De duurzaamheidsambities van het havenbedrijf worden ook in dit programma gerealiseerd. Zo zorgt het havenbedrijf ervoor dat bedrijven en werknemers het werken op en bezoeken van het haven- en industrieterrein als aangenaam en prettig ervaren.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Uitvoering geven aan het in 2016 vastgestelde Watermanagementplan

Dit is uitgesteld naar 2018, omdat het Watermanagementplan nog niet gereed is. Zodra duidelijk is wat de koers van dit Watermanagementplan wordt, kan het havenbedrijf zijn beheer-/vervangingsbeleid hierop aansluiten.

2. Gemalen inclusief aansturing gereed voor risicogestuurd beheer

Het eerste gemaal is in het eerste half jaar omgebouwd en opgeleverd. Er is moderne regelbaarheid en stuurbaarheid aangebracht, zodat het gemaal integraal aangestuurd kan worden door het waterschap.

Recent heeft het waterschap voor haar eigen gemalen regelbaarheid en stuurbaarheid vertaald in een projectplan. Dit plan is samen met de leerpunten uit de eerste ombouw gebruikt om de optimale invulling van de overige gemalen te bepalen, inclusief het nieuw te bouwen gemaal op het Industrial Park. De verwachting is dat het havenbedrijf de ombouw in 2017 zal aanbesteden. De daadwerkelijke uitvoering zal in 2018 starten.

3. Uitvoering Wegenstructuurvisie onderdeel wegcategorisering: fase 2

Deze begrotingsafspraken schuift door naar 2018. De pilot Middenweg is pas recent van start gegaan, omdat de grootonderhoudswerkzaamheden aan de Middenweg, inclusief inrichting en uniformering volgens de nieuwe wegcategorisering, pas eind tweede kwartaal 2017 zijn afgerond. Het restant van 2017 wordt gebruikt voor monitoring van de pilot. Deze wordt vanaf 2018 verder uitgerold. Daarbij worden mogelijke verbeterpunten meegenomen.

4. Uitvoering Wegenstructuurvisie onderdeel openbare verlichting fase 2

Begin 2017 is fase 1 succesvol opgeleverd. Dit had enige vertraging opgelopen door uitloop van werkzaamheden aan de Middenweg. In het tweede kwartaal is een bestek gemaakt voor de aanbesteding van fase 2. Hierbij wordt tevens een deel van het ondergrondse stroomnetwerk vernieuwd.

Programma Commerciële Exploitatie

Exploitatie droog

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf wil een concurrerende positie innemen als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Om deze positie te bereiken, werkt het havenbedrijf aan concurrerende uitgifteprijsen van gronden en zorgt het voor een goede weg-, water-, buisleiding- en spoorinfrastructuur. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden voor een goed vestigingsklimaat.

Het havenbedrijf richt zich op een gronduitgifte van ten minste 10 hectare in 2017 excl. LPM, het vullen van ongebruikte kavels in bezit van derden en het invullen van bestaande bouw. Daarbij kiest het havenbedrijf specifiek voor het versterken en uitbouwen van bedrijven uit de topclusters chemie en biobased economy, maintenance (Industrial Park) en logistieke activiteiten zowel in bestaand havengebied als op het Logistiek Park Moerdijk (LPM). Vanuit de clustergedachte streven we naar het juiste bedrijf op de juiste plaats. Daarbij wordt ook naar zuinig ruimtegebruik en optimale synergie tussen bedrijven onderling gekeken om sterke clusters van bedrijven te bouwen.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Versterken en uitbouwen topcluster logistiek

A. Verhoging van de containerstromen

Het havenbedrijf streeft naar meer containervolume om daarmee de haven van Moerdijk als trimodaal knooppunt uit te breiden. Hiervoor is een aantal zaken gerealiseerd:

1. Afgelopen kwartaal hebben 3 nieuwe verladers hun intrek genomen op Moerdijk waaronder het Taiwanese health tech bedrijf Matrix en Euro-wine. Samen bezetten zij 48.000m² grotendeels nieuw ontwikkelde opslagruimte. Daarnaast vordert de bouw van ca 100.000m² nieuw te realiseren logistiek vastgoed voor Lidl en vd Helm Hudig conform planning. De verwachting is dat daarmee eind van het jaar het totaal aan grootschalig logistiek vastgoed op Moerdijk gegroeid is naar 1 mio m². De leegstand is gedaald tot alleen nog kleinschalige ruimten (< 3.000 m²). De beoogde klant voor de locatie Oostelijke Randweg 48 heeft aangegeven vooralsnog niet in nieuwbouw te gaan investeren.
2. Verder versterken van de depotfunctie op Moerdijk: De aftrap van de Innovatieagenda Logistiek Moerdijk onder leiding van TNO heeft plaatsgevonden. In de eerste bijeenkomst zijn als belangrijkste thema's betrouwbaarheid en bereikbaarheid benoemd. Daarop is een tweetal roadmaps uitgewerkt. In het derde kwartaal worden hieruit de projecten benoemd die als innovatieagenda gepresenteerd zullen worden.
3. Uitbreiden van de spoorverbindingen vanuit het Europese achterland: Voor het project "More", waarin de krachten worden gebundeld om in West-Brabant de modal shift naar het spoor aan te jagen, is een projectleider aangesteld. Dit proces duurde iets langer dan verwacht. De eerste resultaten worden nu in het derde kwartaal verwacht.
In afwachting van de beoordeling van de voorgestelde noodzakelijke maatregelen door ProRail (quick wins en kortetermijnmaatregelen), zijn er geen nieuwe shuttles aangetrokken. De capaciteit is op dit moment onvoldoende.

B. Onderzoeken van logistieke trends

Bij de NHTV is een stage-opdracht uitgezet voor een onderzoek naar de toegevoegde waarde van e-commerce voor Moerdijk/LPM. Ook is gekeken naar de diverse onderzoeken die door Buck Consultants, in opdracht van onze acquisitiepartners BOM en Rewin, zijn uitgevoerd. De uitkomsten daarvan worden na de zomer door NHTV vertaald in mogelijke afstudeeropdrachten.

C. Marketingcommunicatie

Het havenbedrijf heeft deelgenomen aan de beurs Transport Logistic in München. Moerdijk presenteerde zich op twee plaatsen: in de stand van Port of Rotterdam en in de stand van West-Brabant. Met de regio West-Brabant is in het tweede kwartaal ook deelgenomen aan de vastgoedbeurs Provada. De groei van de logistiek op Moerdijk heeft bijgedragen aan het heroveren van de koppositie door West-Brabant op de ranglijst van logistieke hotspots in Nederland.

2. Versterken en uitbouwen cluster industrie

Het cluster industrie is te splitsen in drie deelclusters, waarop het havenbedrijf inzet.

A. Chemische industrie

Er hebben zich geen concrete nieuwe leads aangediend. Wel is de nieuwe terminal van Kolb klaar om in gebruik te worden genomen. Het eerste schip wordt 6 juli verwacht.

B. Biobased industrie

Uit de verkenning onder de zittende chemieklanten naar kansen voor vergroening komt vooral interesse in groene ethyleen naar voren. De haalbaarheid hiervan wordt vooralsnog klein geacht, vanwege de lage olieprijs. Wel wordt bekeken of er een consortium op te richten is die de business case nader wil uitwerken.

De vergunningaanvraag voor het pyrolysecluster is in vooroverleg besproken met de vergunningverlener. De definitieve aanvraag zal in juli ingediend worden. In het vakblad Agro&Chemie van juni 2017 en in Europoort Kringen zijn artikelen geplaatst over het project Pyrolyseproeftuin Zuid-Nederland.

C. Recycling industrie

Met een aantal bedrijven is ingezet op het identificeren van belemmeringen die men ondervindt om initiatieven op het gebied van circulaire economie te ontplooiën. Er zijn inmiddels twee belemmeringen geïdentificeerd. Het gaat om de stromen “as na verbranding van mest” en “shredder residue”. In overleg met materiedeskundigen wordt bekeken op welke manier de gesignaleerde knelpunten zo concreet mogelijk bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu aangekaart kunnen worden.

Exploitatie nat

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf neemt een concurrerende positie in als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Om deze positie te realiseren, werkt het havenbedrijf aan optimale dienstverlening door stuwadoors, slimme logistieke oplossingen, concurrerende prijzen en optimale ondersteunende diensten als ICT- en douanefaciliteiten te bieden. Deze faciliteiten maken het onderscheid op grond waarvan partijen voor de haven van Moerdijk kiezen.

Het havenbedrijf richt zich op het vergroten van de overslag door het vervullen van de extended-gate-functie voor de mainports Rotterdam en Antwerpen. Daarnaast wil het havenbedrijf zijn marktaandeel in shortseashipping op Verenigd Koninkrijk en Baltische Staten verviervoudigen. Dat geldt tevens voor het aandeel spoorgoederenvervoer. De duurzaamheidspropositie richt zich op de combinatie van waardetoevoegende logistiek en waardecreërende procesindustrie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Volumegroei in overslag

Extended gate

Het bargecontainervolume lijkt zich te handhaven op het niveau van 2016. De congestieproblematiek zorgde ook in de tweede kwartaal voor veel vertraging, zowel voor de barge als voor de truck. Het is dan ook niet vreemd dat de logistieke dienstverleners als tophema's betrouwbaarheid en bereikbaarheid benoemd hebben voor de innovatieagenda logistiek Moerdijk. Naast de bargeshuttle vanaf Tilburg is er ook een bargeshuttle gestart tussen Moerdijk en BCTN Den Bosch. De inzet blijft om deze shuttleverbindingen door te trekken naar de Rotterdamse en mogelijk ook Antwerpse deepsea terminals.

Short sea

Het shortseavolume is weer verder toegenomen. A2B-online heeft een zevende schip in de vaart genomen en daarmee haar afvaarten op het Verenigd Koninkrijk verder uitgebreid. Ook de frequentie van de shuttletreinen is toegenomen. De efficiëntie van afhandelen van deze treinen is verbeterd dankzij de nieuwe containerkraan op de railterminal van CCT. De opstart van de treinshuttle met Spanje is helaas tot na de zomer uitgesteld.

Spoor

Zowel door het havenbedrijfsleven als door de spoorvervoerders is waardering uitgesproken voor de actieve rol die het havenbedrijf heeft genomen bij de uitvoering van de spoorstudie. Wel wordt erop aangedrongen nu snel over te gaan tot het uitvoeren van de genoemde quick wins en kortetermijnmaatregelen. Alle partijen geven aan dat de congestie die men nu ervaart klanten afschrikt en er pakketten en shuttles dreigen af te vallen. Spoorvervoerder DB Cargo heeft dit signaal, in samenspraak met het Havenbedrijf Moerdijk, ook schriftelijk aan Prorail afgegeven.

2. Verstevingen (break)bulkpositie

Wederom is een lichte groei van het maritiem volume in de droge en breakbulkclading te zien. Vooral in de Oostelijke Insteekhaven leidt de groei tot een hogere steiger-/kadebezetting. Hierdoor wordt de noodzaak om tot afstemming tussen partijen te komen urgenter. Onderzocht wordt of hiervoor een open, transparante planningstool ontwikkeld kan worden.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Veiligheid

Wat willen wij bereiken

Het haven- en industriecomplex van Moerdijk is én blijft excellent in totale veiligheid. Dit vraagt een state-of-the-art beveiligingsapparaat en uit zich doordat ons complex tot een van de best beveiligde haven- en industriecomplexen binnen de Vlaams-Nederlandse Delta behoort. Om dit te bewerkstelligen hebben het havenbedrijf én het bedrijfsleven elkaar nodig. Daarom worden alle beveiligingsopgaven in gezamenlijkheid binnen de Stichting Beveiliging Industrierrein Moerdijk (SBIM) opgepakt. Wij beschikken over een voor haar taak optimaal uitgerust politiehandhavingsteam, dat zich specifiek richt op de havens van Moerdijk en Zeeland.

Voortdurende excellentie in totale veiligheid vraagt daarnaast een professionele brandweer die 24/7 is bemenst, die sterk is geoefend en is uitgerust met alle middelen die nodig zijn om de brandweezorg van ons terrein (waaronder het chemisch complex) te kunnen waarborgen. De speciaal voor dat doel opgerichte Stichting Brandweezorg Moerdijk (waarin overheden, bedrijfsleven en havenbedrijf samenwerken) zorgt op financieel uitgebalanceerde wijze dat voor alle bedrijven, ook de zogenaamde BRZO-bedrijven, de brandweezorg is geoptimaliseerd.

Tot slot bestaat totale veiligheid uit de zorg voor gezondheid van alle medewerkers op het haven- en industrieterrein. Daarom is adequate gezondheidszorg aanwezig in het Port Health Center Moerdijk, dat op het terrein gevestigd is. Voorts beschikt het havenbedrijf samen met de gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio over een uniek alarmeringssysteem, waardoor alle bedrijven die op ons haven- en industrieterrein aanwezig zijn, snel hun calamiteitenplannen ten uitvoer kunnen brengen. Indien nodig vindt evacuatie plaats op basis van een degelijk evacuatieplan.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Bedrijven stimuleren, ondersteunen en adviseren om te voldoen aan de regels van Port Security

In de tweede helft van 2017 staat een grote oefening met overheden en bedrijven gepland. In juni is door een extern commercieel bedrijf voor ISPS-plichtige bedrijven een bijeenkomst georganiseerd die als oefening voor de deelnemende bedrijven mag worden opgevoerd. De bedrijven die niet aan hun oefenverplichtingen in het eerste en tweede kwartaal hebben voldaan, zijn aangeschreven.

2. Beveiliging verbeteren door uitbreiding van het verkeersdatasysteem

Het is de ambitie van het havenbedrijf om te komen tot één systeem waarin alle technische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen worden geïntegreerd. Dit kan binnen een zogenoemd 'Security Management Systeem'. In het tweede kwartaal is een inventarisatie gemaakt van de eisen waaraan een dergelijk systeem, en onderliggende systemen – waaronder een verkeersdatasysteem – moeten voldoen. Tevens is gestart met een inventarisatie van bestaande verkeersdatasystemen in de regio. Op basis hiervan kan het havenbedrijf keuzes maken voor vernieuwing en uitbreiding van het verkeersdatasysteem.

3. Realiseren van een informatieknooppunt op het gebied van veiligheid en zorg

In de havendriehoek Zeeland-West-Brabant is het Integraal Actieplan Zeehavens Zeeland-Brabant vastgesteld. De doelstellingen uit dit plan op het gebied van informatiecoördinatie en veredeling, worden op dit moment door een werkgroep omgezet naar concrete plannen en uitvoering. De eerste resultaten hiervan moeten in de tweede helft van 2017 zichtbaar worden.

4. Zelfredzaamheid op een hoger niveau brengen

Door externe omstandigheden is de uitrol van het zelfredzaamheidsplan “Schuilen of vluchten” verplaatst naar het derde kwartaal van 2017. Tijdens de gebiedsgewijze uitrol krijgt het bedrijfsleven op een gerichte wijze uitleg over het handelingsperspectief tijdens een grootschalige calamiteit.

Havenmeester

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk is een vlotte en veilige haven voor alle gebruikers. Daarom is de interne en externe informatievoorziening op orde en wordt voldaan aan nationale en internationale wet- en regelgeving. Dit bereiken wij onder meer door te kiezen voor nieuwe technologische mogelijkheden in computersystemen en slimme koppelingen van port community-systemen met ons eigen havenmanagementsysteem. Systematisch, steekproefsgewijs uitgevoerde controles van onze computersystemen dragen daarnaast bij aan de robuustheid van die koppelingen.

Bij calamiteiten heeft het havenbedrijf direct relevante informatie beschikbaar, bijvoorbeeld over de gevaarlijke lading aan boord van (zee)schepen. Met andere overheden zorgen wij voor een veilige vaarweg naar en van Moerdijk waarbij alle verkeersdeelnemers begeleid kunnen worden.

Voor wachtende (binnenvaart)schepen zijn voldoende wachtligplaatsen beschikbaar. Deze ligplaatsen zijn uitgerust met mogelijkheden die in een moderne, veilige en duurzame haven thuishoren. Denk hierbij aan autoafzetplaatsen, walstroomvoorzieningen en draadloos internet. Om duurzaamheid in de haven blijvend te stimuleren krijgen aantoonbaar schone schepen een korting op het havengeld en stimuleert het havenbedrijf het gebruik van LNG als brandstof.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Ontwikkelen van de “Moerdijk Max”

Ontwerpen voor een Moerdijk Max zijn gerealiseerd. Het investeringsklimaat voor deze schepen is op dit moment dusdanig dat van deze ontwerpen vooralsnog geen gebruik gemaakt kan worden.

2. Monitoren van het in 2016 vastgestelde uitvoeringsprogramma “Verkeersveiligheid Hollandsch Diep”.

In het tweede kwartaal hebben geen nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden.

3. Registratiemogelijkheden via AIS onderzoeken en benutten

In het eerste kwartaal heeft het havenbedrijf besloten deel te nemen aan het project Riverguide. Dit is een app voor vaarweggebruikers met actuele informatie over o.a. routes, bezetting ligplaatsen, drinkwaterpunten en auto-afzetplaatsen. Doel van de applicatie is het bevorderen van de veiligheid, verkeersregulering, vlotheid en duurzaamheid op de landelijke vaarwegen. In het derde kwartaal wordt een samenwerkingsovereenkomst getekend voor de landelijke invoering van RiverGuide.

Binnen het projectteam zijn diverse onderwerpen aangedragen om op te pakken. De registratie van (binnenvaart)schepen en het terugbrengen van marifoonverkeer zijn uitgekozen om verder uit te werken. Het Havenbedrijf Moerdijk kan uiteindelijk gebruik maken van deze informatie als input voor het havenmanagementsysteem. Het is de verwachting dat door prioritering op ICT gebied de uitvoering van de registratiemogelijkheden via AIS doorschuift naar 2018.

4. Invoeren van een bunkercontrolelijst voor het innemen van brandstof door zeeschepen

De bunkercontrolelijsten zijn ingevoerd en het gebruik ervan is opgenomen in de havenbeheersverordening. Regelmatig wordt het gebruik gecontroleerd.

Programma Bedrijfsvoering

Bestuur, Strategie en Public Affairs

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk heeft een stevige positie binnen de Vlaams-Nederlandse Delta door blijvend in te zetten op de unieke en complementaire activiteiten in Moerdijk. Deze versterking binnen het Vlaams-Nederlandse netwerk vraagt niet alleen om een intensieve inzet vanuit het havenbedrijf, zijn directe partners in de regio en het Rijk, maar vindt onder meer ook plaats door aansluiting bij de Branche Organisatie Zeehavens om de Nederlands havennetwerken nauwer te verbinden met het netwerk van wetenschappelijke instituten.

Het havenbedrijf positioneert zich als constructieve samenwerkingspartner in de regio. Er functioneert een gestructureerde organisatie, waarin bewoners, bedrijven en overheden met elkaar overleg plegen en informatie uitwisselen. Bewoners worden zo in staat gesteld mee te denken en te handelen op het gebied van vorm en inhoud van uitvoering. Een heldere rolverdeling, transparante communicatie en afspraak = afspraak vormen het kenmerk van deze organisatie. Wij staan voor transparantie in besluitvorming en het openbaar maken van besluiten en cijfermatige informatie.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Complete, transparante en goed onderbouwde voorstellen voorleggen ter besluitvorming

In het tweede kwartaal is besproken of de stroomlijning van de interne werkprocessen compleet en toegankelijk is vastgelegd. Aanleiding zijn zowel de gewijzigde governancestructuur (Bestuur, Raad van Commissarissen en Aandeelhoudersvergaderingen en besluiten) als de komst van nieuwe medewerkers. Gebleken is dat het een aantal aanpassingen in de systemen nodig zijn.

In het tweede kwartaal heeft naast de vergadering van de Raad van Commissarissen de eerste Aandeelhouders vergadering plaatsgevonden. Op de agenda van de Aandeelhoudersvergadering stond onder meer de vaststelling van de openingsbalans van Havenbedrijf Moerdijk NV.

2. Vervolg geven aan het Uitvoeringsprogramma Havenstrategie Moerdijk

In het tweede kwartaal is een voorstel ontwikkeld voor het vervolg op het Uitvoeringsprogramma Havenstrategie 2015-2017. In juli 2017 zal de Stuurgroep Havenstrategie dit voorstel bespreken.

3. Versterken van onze positie binnen de Vlaams-Nederlandse Delta

In het tweede kwartaal is de gezamenlijke joint fact finding naar mogelijke samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam afgerond. Deze gezamenlijke verkenning is besproken (formeel en informeel) met de Raad van Commisarisen en de Aandeelhouders. Besloten is tot een nadere verdieping waarbij ook externe adviseurs worden ingeschakeld.

4. Versterken van de positie en het imago van het havenbedrijf binnen diverse netwerken

De positie van het haven- en industriegebied Moerdijk is in de MIRT-studie Goederenvervoercoridors Oost en Zuidoost van het ministerie van Infrastructuur en Milieu geduid als 'bovengemiddeld multimodaal knooppunt' naast Tilburg en Venlo op de goederenvervoercorridor Zuidoost (van de haven van Rotterdam via Brabant naar Duitsland). De studie is op 22 juni 2017 aan de minister aangeboden. Deze classificatie draagt bij aan het beeld van het haven- en industrieterrein, zoals dat ook in de Havenstrategie als streven is vastgelegd.

In het tweede kwartaal heeft de Omgevingstafel haven- en industrieterrein Moerdijk een tweetal vergaderingen gehad. Open en constructief overleg en het betrekken van omwonenden bij besluitvormingsprocessen rond voor hen belangrijke onderwerpen staan centraal in deze Omgevingstafel. In het derde kwartaal zal naast de nu al bestaande twitter en facebook flora ook het digitale platform van start gaan.

Juridische zaken

Wat willen wij bereiken

Een algeheel juridisch kwaliteitsbeleid gebaseerd op generieke juridische kennis draagt structureel bij aan de steeds verdere professionalisering van het havenbedrijf en het inzichtelijk maken en beheersen van (juridische) risico's.

Het havenbedrijf organiseert zowel bij interne als bij externe besluitvorming het juridisch advies aan de voorkant van het proces. Niet alleen voor de primaire processen, maar ook voor projecten. Dat betaalt zich uit in goed onderbouwde, begrijpelijke besluiten en overeenkomsten voor het havenbedrijf, zijn partners en andere belanghebbenden.

Daar waar onverhoopt niet preventief kan worden gehandeld of meegedacht, wordt door uitoefening van een adequate, correctieve functie optimale rechtsbescherming van het havenbedrijf bereikt. Dit realiseert het havenbedrijf door het vlot en inzichtelijk afhandelen van schadeclaims of klachten. Indien noodzakelijk, worden juridische procedures gevoerd (ondersteund door specialistische, externe kennis).

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Verdieping van specifieke thema's van de in 2016 uitgevoerde compliance risicoanalyse

Het complianceplan voor 2017 is vastgesteld. Dit plan vertelt hoe wij als havenbedrijf met (regels over) bepaalde thema's omgaan, zoals integriteit, privacy of inkoop. De belangrijkste vraag is daarbij telkens: hoe doen wij verantwoord zaken? In dit plan zijn ook de thema's uit de compliancerisicoanalyse opgenomen. Daarnaast is in het plan de verdieping van een aantal van deze thema's voor 2017 geagendeerd, zoals een gedragscode en cyberrisk. In het tweede kwartaal heeft het havenbedrijf het risico van cybercriminaliteit c.q. datarisk verder afgedekt door het afsluiten van een specifieke verzekering. Tevens is een eerste inventarisatie gedaan voor het opstellen van een gedragscode.

2. Versterking intellectuele eigendomspositie

In het tweede kwartaal zijn vervolgstappen gezet voor de versterking van onze intellectuele eigendomspositie. Een formele aanvraag tot registratie van onze nieuwe logo's/beeldmerken en woordmerken is ingediend bij het merkenbureau voor de Benelux (Benelux Office of Intellectual Property; BOIP).

Financiën

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een meerjareninvesteringsplan dat past bij de financiële mogelijkheden van het havenbedrijf en een jaarlijks sluitende begroting.

Daarnaast is de planning- en controlcyclus effectief en efficiënt. Effectief door tijdig de benodigde (financiële) stuurinformatie te verstrekken. Efficiënt door daarbij gebruik te maken van de laatste beproefde technische mogelijkheden.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Financiële administratie inrichten volgens de geldende financiële wet- en regelgeving

Het havenbedrijf zorgt ervoor dat de financiële administratie voldoet aan het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) danwel titel 9 van boek 2 BW (Burgerlijk Wetboek). Hiertoe is voor het Havenschap voor 2017 en verder een nieuwe administratie ingericht. Voor het Havenbedrijf Moerdijk NV wordt doorgewerkt in de bestaande administratie van het Havenschap van voor 2017. De RvC heeft haar goedkeuring gegeven aan de door de directie vastgestelde begroting 2017 voor het Havenbedrijf, die eind 2016 was opgesteld. De kwartaalrapportage is aangepast zodat deze ook voldoet aan titel 9 van boek 2 BW. Nadat de opgestelde jaarstukken voor het Havenschap Moerdijk over 2016 een goedkeurende accountantsverklaring hebben gekregen, is de definitieve inbrengbalans voor Havenbedrijf Moerdijk per 30 december 2016 opgesteld. Ook hierop heeft de accountant een verklaring afgegeven. In de tweede helft van het jaar zullen de jaarstukken in overleg met de accountant aangepast worden, zodat deze voldoen aan titel 9 van boek 2 BW.

2. Financiële administratie inrichten op het doen van aangifte vennootschapsbelasting (VPB)

Vanaf 1 januari 2017 zijn de zeehavens niet langer vrijgesteld van vennootschapsbelasting. In dat kader vindt sinds 2016 periodiek overleg plaats met de andere zeehavenbedrijven. Met vijf zeehavens (zonder Havenbedrijf Rotterdam) is afgesproken om begin dit jaar een voorstel te doen aan de belastingdienst. Dit voorstel bestaat uit een gezamenlijk deel en een havenspecifiek deel. Een aantal zeehavens heeft de belastingdienst hun voorstel al toegestuurd. Het voorstel voor het Havenbedrijf Moerdijk is in voorbereiding en zal in het derde kwartaal aan de belastingdienst gezonden worden.

Het is de verwachting dat het proces om te komen tot een met de fiscus afgestemde fiscale openingsbalans en verdere uitgangspunten een lange doorlooptijd zal kennen.

Communicatie

Wat willen wij bereiken

Een heldere rolverdeling, transparantie en afspraak = afspraak zijn de uitgangspunten voor communicatie vanuit het havenbedrijf om een gelijkwaardige relatie te bewerkstelligen met en tussen bewoners en bedrijven.

Bedrijven, overheden en omgeving kennen het haven- en industrieterrein Moerdijk als hét knooppunt voor duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie. Het havenbedrijf profileert zich als excellent en onderscheidend op deze gebieden.

Daarnaast zet het havenbedrijf marketingcommunicatie in ter ondersteuning van het programma Commerce, waarbij wij ons nadrukkelijk presenteren als aantrekkelijke vestigingsplaats in de topclusters.

Voor een goed 'naberschap' met de omgeving organiseert het havenbedrijf onderlinge bekendheid tussen bewoners en bedrijven. Ook zet het havenbedrijf economische revenuen in ten behoeve van vitaliteit en leefbaarheid van omliggende kernen via de Vitaliteitsregeling.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Uitbreiden van de huisstijl

In het tweede kwartaal is doorgewerkt aan een aantal nieuwe communicatiemiddelen in de nieuwe huisstijl. Er is een start gemaakt met een nieuwe corporate film en met het vernieuwen van het Port Handbook. Beide zullen in de tweede helft van het jaar afgerond worden.

Ook is gestart met het aanpassen van bebording en belettering in het buitengebied. In het derde kwartaal worden de vlaggen en borden met het oude Havenschapslogo vervangen.

2. Digitale dienstverlening via de website uitbreiden

In het tweede kwartaal is het contentmanagementsysteem van de website www.portofmoerdijk.nl geupgrade. Doel van deze upgrade is onder meer het verbeteren van de snelheid van de website en verbeteren van de beveiliging. Hierdoor is de website tevens klaar voor nieuwe ontwikkelingen. Tevens is geïventariseerd op welke wijze de digitale dienstverlening uitgebreid kan worden. De mogelijkheden zijn verwerkt in een projectplan dat in de tweede helft van het jaar uitgevoerd zal worden.

Personeel en Organisatie

Wat willen wij bereiken

Onze medewerkers zijn professionals en werken projectmatig. Ze zijn gericht op afstemming, intern en extern, en op het bereiken van resultaten op het juiste moment. Zij zijn kritisch en kiezen voor een integrale aanpak om tot een duurzame en veilige bedrijfsomgeving te komen. Van onze medewerkers wordt persoonlijk leiderschap en zelfsturing verwacht. Zij zetten hun contactuele en communicatieve vaardigheden in op basis van een hoog samenwerkingsbewustzijn.

Als werkgever is het havenbedrijf betrouwbaar en flexibel met marktconforme arbeidsvoorwaarden. Wij investeren in de blijvende ontwikkeling van onze medewerkers. Wij geven onze medewerkers alle ruimte waar dat kan en sturen bij waar nodig. Door elkaar feedback te geven op houding en gedrag blijft persoonlijke groei gewaarborgd. Tevens versterkt dit de onderlinge samenwerking.

Dit alles draagt bij aan de verdere professionalisering van het havenbedrijf.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Invulling geven aan de Uitvoeringsagenda HRM

In het tweede kwartaal zijn er voor twee functies werving- en selectieprocedures gestart. Ook hebben de eerste functioneringsgesprekken op basis van de hernieuwde functiebeschrijvingen plaatsgevonden.

Informatisering en Automatisering

Wat willen wij bereiken

Een goed doordacht informatie- en automatiseringssysteem, waarmee relevante data real-time beschikbaar is, zowel voor intern als extern gebruik. Het risico op uitval van het systeem en op oneigenlijk en onverantwoord gebruik zijn hierbij tot een aanvaardbaar minimum beperkt.

Daarnaast streeft het havenbedrijf naar een archief dat op ieder moment voldoet aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving, en dat op ieder moment overgedragen kan worden aan de bewaarplaats bij het provinciale archief.

Dit alles wordt op zodanige wijze gerealiseerd dat de organisatie op een innovatieve wijze ondersteund wordt in het realiseren van de ambities uit de Havenstrategie 2030.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Definitieve overstap naar uitsluitend digitaal archiveren per 1 januari 2017

Het is in 2016 niet gelukt om een compleet digitaal documentmanagementsysteem (DMS) in te voeren. In het tweede kwartaal van dit jaar is gestart met het maken van een proeftuinopstelling. Daarmee wordt zowel de werking van ECM (een add-on op AX) getest, als een verbetering van de eenduidigheid in werkstromen getest om een optimaal digitaal DMS te kunnen invoeren. Als deze proeftuinopstelling geslaagd is, zal in de loop van het derde kwartaal de uitrol per afdeling starten.

2. Doorontwikkelen van het ontsluiten van in AX en SharePoint beschikbare data via GIS

Pas na de uitrol van het digitaal DMS per afdeling en de doorontwikkeling van de informatievoorziening zijn afgerond, wordt gestart met het doorontwikkelen van het ontsluiten van in AX en SharePoint beschikbare data via het geografisch informatiesysteem GIS.

3. Doorontwikkelen van de informatievoorziening

In het vierde kwartaal van 2016 heeft met de leverancier voor het ERP-systeem AX (Pulse) een oriëntatie plaatsgevonden op de mogelijkheden om de real-time stuurinformatie te verbeteren. Op basis daarvan is in het eerste kwartaal als pilot voor het havenmanagement een concept reporting tool ontwikkeld. In het tweede kwartaal is in overleg met het mt, staf, key-users en Pulse de scope voor de te ontwikkelen real-time stuurinformatie bepaald. Op basis van deze scope gaat Pulse in het derde kwartaal aan de slag om de real-time stuurinformatie vorm te geven in deze tool.

Facilitaire Zaken

Wat willen wij bereiken

Zowel gasten van het havenbedrijf als eigen medewerkers ervaren dat het havenbedrijf maatschappelijk verantwoord ondernemen, professionaliteit, veiligheid, duurzaamheid en gastvriendschap hoog in het vaandel heeft staan.

Wat hebben wij tot nu toe gedaan

1. Aanpassen van de publieke ruimtes in het kantoor van het havenbedrijf op basis van de huisvestingsvisie

De restyling van de benedenverdieping is zo goed als afgerond. In het tweede kwartaal heeft de eerste verdieping een opfrisbeurt gehad. Daarnaast is het ontwerp van de tweede verdieping nagenoeg definitief

gemaakt. De uitvoering zal plaatsvinden in het derde en vierde kwartaal. Eerst worden de vergaderzalen aangepakt en later de keuken en de centrale verblijfsruimte.

Exploitatieoverzicht

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Netto omzet	7.858.562	7.712.989	145.573
Overige bedrijfsopbrengsten	1.386.343	1.520.643	-134.300
Totaal bedrijfsopbrengsten	9.244.904	9.233.632	11.272
Lonen,salarissen en sociale lasten	1.349.789	1.256.520	93.269
Afschrijvingen op materiële vaste activa en bijzondere waardevermindringen	583.482	588.213	-4.731
Overige bedrijfslasten	3.724.184	4.545.268	-821.083
Totaal bedrijfslasten	5.657.456	6.390.001	-732.545
Bedrijfsresultaat	3.587.448	2.843.631	743.817
Financieel resultaat	-1.289.249	-1.618.916	329.667
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	2.298.199	1.224.715	1.073.484
Bijzondere baten en lasten	-784.543	-	-784.543
Resultaat voor bestemmingsreserves	3.082.743	1.224.715	1.858.028
Ten laste van de bestemmingsreserves	0	-740.301	740.301
Resultaat boekjaar na bestemmingsreserves	3.082.743	1.965.017	1.117.726

Alle bedragen x 1 euro (€)

	Jaarprognose 2017	Budget 2017	Vershil 2017	Vershil %
Netto omzet	15.869.027	15.425.978	443.049	3%
Overige bedrijfsopbrengsten	3.159.438	3.041.286	118.152	4%
Totaal bedrijfsopbrengsten	19.028.465	18.467.264	561.201	3%
Lonen,salarissen en sociale lasten	2.689.978	2.489.768	200.210	8%
Afschrijvingen op materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen	1.269.243	1.176.427	92.816	8%
Overige bedrijfslasten	9.632.517	9.090.536	541.981	6%
Totaal bedrijfslasten	13.591.738	12.756.731	835.007	7%
Bedrijfsresultaat	5.436.728	5.710.533	-273.805	-5%
Financieel resultaat	2.878.701	3.537.831	-659.130	-19%
Resultaat voor bijzondere baten en lasten	2.558.027	2.172.702	385.325	18%
Bijzondere baten en lasten	-1.411.500	-	-1.411.500	0%
Resultaat voor bestemmingsreserves	3.969.527	2.172.702	1.796.825	83%
Ten laste van de bestemmingsreserves	-	-1.480.603	1.480.603	-100%
Resultaat boekjaar na bestemmingsreserves	3.969.527	3.653.305	316.222	9%

Alle bedragen x 1 euro (€)

Toelichting op exploitatieoverzicht

Totaal bedrijfsopbrengsten

Netto omzet	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Haven- en kadegelden	€ 3.060.679	€ 3.140.127	€ -79.448
Erfpacht en verhuurde terreinen	€ 4.797.883	€ 4.572.862	€ 225.021
Totaal netto omzet	€ 7.858.562	€ 7.712.989	€ 145.573

Toelichting:

De netto omzet is t/m het 2e kwartaal 2017 met € 146.000 gestegen ten opzichte van de begroting 2017. De stijging komt door toename van de omzet erfpacht en verhuurde terreinen met € 225.000 ten opzichte van de begroting 2017. De opbrengsten haven- en kadegelden zijn € 79.000 minder dan begroot. Door de terugkoop van een terrein in 2016 zijn de kadegelden € 40.000 lager. Verder zijn de havengelden € 39.000 lager dan begroot.

Verwacht wordt dat de netto omzet in 2017 ca. € 443.000 hoger zal zijn door mer omzet erfpacht en verhuurde terreinen. Ondanks dat de havenoverslag in het eerste half jaar is toegenomen ten opzichte van vorig jaar wordt in de jaarprognose uit voorzichtigheid rekening gehouden dat de haven- en kadegelden op jaarbasis binnen de begroting blijven.

Overige bedrijfsopbrengsten	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Gebruiksvergoedingen	€ 622.213	€ 629.216	€ -7.003
Toerekening vergoeding uitvoering publieke taken	€ 506.344	€ 610.481	€ -104.136
Overige baten	€ 257.785	€ 280.946	€ -23.161
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 1.386.343	€ 1.520.643	€ -134.300
Totaal bedrijfsopbrengsten	€ 9.244.904	€ 9.233.632	€ 11.272

Toelichting:

De omzet gebruikersvergoedingen bestaan uit vergoedingen voor spoorlijngebruik, vergoedingsrechten droog en nat. De omzet gebruikersvergoeding daalt met € 7.000 ten opzichte van de begroting. De daling van de opbrengsten toerekening vergoeding uitvoering publieke taken komt door nog op te leggen aanslagen rioolheffing over 2016. De overige baten bestaan uit de bijdragen van verbonden partijen. De overige baten zijn minder ten opzichte van de begroting 2017 doordat facturering van de lichtmastreclameborden pas in het 3e kwartaal plaats zal vinden.

Verwacht wordt dat de overige bedrijfsopbrengsten in 2017 € 118.000 hoger zullen zijn dan begroot. Door € 27.000 meer verbruikersvergoedingen voor spoorlijngebruik en vergoedingsrechten droog en € 91.000 meer overige baten door hogere bijdrage van verbonden partijen (bijdrage in kosten procesbegeleiding uitvoeringsprogramma Havenstrategie 2030 aan de deelnemers).

Lonen, salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten

Lonen en salarissen	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Brutosalarissen	€ 884.357	€ 827.037	€ 57.321
VUT/WW-uitkeringen	€ -	€ -	€ -
Uitzendkrachten en inhuur	€ 219.652	€ 75.000	€ 144.652
Totaal lonen en salarissen	€ 1.104.009	€ 902.037	€ 201.972

Sociale lasten	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Pensioenlasten	€ 103.514	€ 127.387	€ -23.873
Sociale lasten	€ 9.114	€ 77.874	€ -68.759
Totaal sociale lasten	€ 112.628	€ 205.260	€ -92.632

Overige personeelskosten	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Reis- en verblijfkosten	€ 21.429	€ 41.411	€ -19.982
Opleidingskosten	€ 5.930	€ 27.119	€ -21.189
Wervingskosten	€ 26.800	€ -	€ 26.800
Overige personeelskosten	€ 78.994	€ 80.695	€ -1.700
Totaal overige personeelskosten	€ 133.153	€ 149.224	€ -16.071

Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten	€ 1.349.789	€ 1.256.520	€ 93.269
---	--------------------	--------------------	-----------------

Toelichting:

De lonen en salarissen stijgen ten opzichte van het begrotingsjaar 2017 met € 202.000. Meer personeelskosten door vervanging vaste medewerkers i.v.m. ziekte, ontslag, wervingskosten, nieuwe medewerkers. Kosten sociale lasten zijn € 93.000 lager omdat bij het maken van de begroting nog met overheids gerelateerde premies gerekend is. Minder overige personeelskosten ad € 16.000 door minder reis- en verblijfkosten en opleidingskosten, maar meer wervingskosten dan begroot.

Verwacht wordt dat de lonen, salarissen, sociale lasten en overige personeelskosten in 2017 € 200.000 hoger zullen zijn door vervanging vaste medewerkers i.v.m. ziekte, ontslag, wervingskosten, nieuwe medewerkers en minder premie afdrachten.

Afschrijvingen materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen

Afschrijving materiële vaste activa	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Afschrijving materiële vaste activa	€ 583.482	€ 588.213	€ -4.731
	€ 583.482	€ 588.213	€ -4.731
Bijzondere waardeverminderingen	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Afwaardering materiële vaste activa	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen	€ 583.482	€ 588.213	€ -4.731

Toelichting:

De afschrijvingskosten materiële vaste activa zijn € 5.000 lager. Minder afschrijvingskosten op huisvesting omdat de financiële afronding van project restyling kantoor fase 1 later plaatsvindt. Daarentegen meer afschrijvingskosten op infra en beheer door vervanging van een vingerpier en meer afschrijvingskosten door verhuurde gebouwen en terreininrichting.

Verwacht wordt dat de afschrijvingen materiële vaste activa en bijzondere waardeverminderingen in 2017 € 93.000 hoger zullen zijn door o.a. meer afschrijvingskosten door vervanging van een vingerpier en meer afschrijvingskosten op tijdelijke in huur uitgegeven gebouwen en terreininrichting.

Overige bedrijfslasten

Exploitatielasten

Onderhoud en beheer	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Brandweezorg en veiligheid	€ 371.222	€ 170.000	€ 201.222
Kades en terreinen nat	€ 171.500	€ 171.500	€ -
Wegen en terreinen droog	€ 357.500	€ 357.500	€ -
Onderzoek en gebiedsontwikkeling	€ 551.575	€ 780.720	€ -229.145
Overige kosten haveninfrastructuur	€ 663.194	€ 668.838	€ -5.644
Totaal onderhoud en beheer	€ 2.114.990	€ 2.148.557	€ -33.567

Toelichting:

De kosten voor het onderhoud en beheer zijn ten opzichte van de begroting € 34.000 lager. De kosten onderzoek en gebiedsontwikkeling zijn lager doordat het in rekening brengen van kosten achterblijft. De meer kosten brandweezorg komt doordat deze kosten in het begin van het jaar voor geheel 2017 in rekening zijn gebracht.

Onderzoek en gebiedsontwikkeling

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Belastingen	€ 70	€ 41.782	€ -41.713
Duurzaamheid, innovatie en haalbaarheidsonderzoeken	€ 322.731	€ 617.701	€ -294.969
Gebiedsontwikkeling	€ 20.011	€ 6.108	€ 13.902
Kosten reserve ontwikkelingen	€ 229.585	€ 1.031.036	€ -801.451
Verzekeringen	€ 59.110	€ 30.621	€ 28.488
Totaal onderzoek en gebiedsontwikkeling	€ 631.507	€ 1.727.249	€ -1.095.742

Toelichting:

Tot en met het 2e kwartaal zijn de kosten onderzoek en gebiedsontwikkeling € 1.096.000 lager. De belastingen zijn lager omdat de aanslagen onroerend zaak belasting 2017 nog niet verwerkt zijn. Kosten duurzaamheid, innovatie en haalbaarheidsonderzoeken zijn € 295.000 lager door minder advieskosten. Kosten reserve ontwikkelingen zijn € 801.000 lager. Tot en met het 2e kwartaal zijn alleen nog maar kosten gemaakt voor de planstudie spoor en kosten sanering woning aan de Gorsdijk en nog geen kosten voor spoorveiligheid. De verzekeringkosten zijn € 25.000 hoger doordat de meeste polissen in het begin van het jaar voor heel 2017 in rekening zijn gebracht.

Diverse exploitatiekosten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Energiekosten	€ 120.082	€ 91.861	€ 28.221
Onderhoudskosten	€ 34.942	€ 41.832	€ -6.890
Overige exploitatiekosten	€ 30.641	€ 34.365	€ -3.724
Totaal diverse exploitatiekosten	€ 185.664	€ 168.057	€ 17.607

Toelichting:

Tot en met het 2e kwartaal zijn de diverse exploitatiekosten € 18.000 hoger door meer energiekosten maar minder onderhoudskosten en minder overige exploitatiekosten.

Afdrachten havengelden en nautische diensten

€ 32.955	€ 36.836	€ -3.881
----------	----------	----------

Toelichting:

De afdrachten havengelden en nautische diensten zijn t/m het 2e kwartaal € 4.000 lager door minder administratiekosten derden.

Automatiseringskosten

€ 320.102	€ 150.538	€ 169.564
-----------	-----------	-----------

Toelichting:

De automatiseringskosten zijn t/m 2e kwartaal € 170.000 hoger door meer ict inspanningen dan begroot.

Communicatie-, acquisitie- en representatiekosten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Advertenties en mediacampagnes	€ 10.738	€ 38.000	€ -27.262
Evenementen en representatiekosten	€ 36.356	€ 41.553	€ -5.197
Kosten website	€ 1.104	€ 3.750	€ -2.646
Overige reclamekosten	€ 7.910	€ 7.500	€ 410
Sponsoring en donaties	€ 5.319	€ 12.500	€ -7.181
Totaal communicatie- acquisitie- en representatiekosten	€ 61.427	€ 103.303	€ -41.876

Toelichting:

De kosten voor communicatie-, acquisitie- en representatie zijn t/m het 2e kwartaal € 42.000 minder door minder advertentiekosten, minder evenementen en representatiekosten, minder kosten website en minder sponsoring.

Accountants- en advieskosten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Accountantskosten	€ 54.222	€ 42.500	€ 11.722
Bestuurskosten	€ 9.939	€ 6.678	€ 3.261
Overige advieskosten	€ 43.540	€ 50.971	€ -7.431
Overige	€ 1.206	€ 1.485	€ -279
Totaal accountants- en advieskosten	€ 108.907	€ 101.634	€ 7.272

Toelichting:

De accountants- en advieskosten zijn t/m 2e kwartaal € 7.000 hoger door meer accountantskosten en bestuurskosten, maar minder overige advieskosten.

Bureaunkosten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
Abonnementen, lidmaatschappen en vakliteratuur	€ 42.905	€ 24.422	€ 18.483
Drukwerk	€ 9.419	€ 24.000	€ -14.581
Kantinekosten	€ 9.540	€ 12.262	€ -2.722
Kantoorbenodigdheden en porti	€ 15.284	€ 13.115	€ 2.170
Kosten huisstijl	€ 4.323	€ 20.000	€ -15.677
Telefoonkosten	€ 9.820	€ 15.294	€ -5.474
Totaal bureaunkosten	€ 91.291	€ 109.092	€ -17.801

Toelichting:

De bureaunkosten zijn t/m het 2e kwartaal € 18.000 lager door minder kosten drukwerk, minder kosten huisstijl en minder telefoonkosten, maar meer kosten voor abonnementen, lidmaatschappen en vakliteratuur omdat deze in het begin van het jaar in rekening worden gebracht.

Diverse kosten	€	177.341	€	-	€	177.341
-----------------------	---	---------	---	---	---	---------

Toelichting:

De diverse kosten bestaan uit kosten voorziening dubieuze debiteuren.

Totaal overige bedrijfslasten	€	3.724.184	€	4.545.268	€	-821.083
--------------------------------------	---	-----------	---	-----------	---	----------

Verwacht wordt dat de overige bedrijfslasten in 2017 € 821.000 hoger zullen zijn door € 245.000 meer kosten onderzoek en gebiedsontwikkeling, € 32.000 meer diverse exploitatiekosten, € 250.000 meer kosten automatisering, € 111.000 meer kosten voorziening dubieuze debiteuren en € 45.000 meer accountants- en advieskosten, maar € 108.000 minder kosten onderhoud en beheer, € 27.000 minder kosten communicatie-, acquisitie- en representatiekosten en € 6.000 minder bureaustkosten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
--	-----------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€	-	€	-	€	-
--	---	---	---	---	---	---

Rente lasten en soortgelijke lasten

	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Verschil t/m 2e kw 2017
--	-----------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rente kasgeldleningen	€	-	€	-	€	-
Rente lening o/g	€	2.888.034	€	2.826.118	€	61.917
Garantie premie	€	-	€	-	€	-
Derivaten	€	-	€	-	€	-
Overige rentelasten en bankkosten	€	2.398	€	2.500	€	-102
Doorberekende rente naar onderhanden projecten	€	-1.601.184	€	-1.209.702	€	-391.482
Totaal rente lasten en soortgelijke lasten	€	1.289.249	€	1.618.916	€	-329.667

Totaal financiële baten en lasten	€	-1.289.249	€	-1.618.916	€	329.667
--	---	-------------------	---	-------------------	---	----------------

Toelichting:

De rente lasten en soortgelijke lasten zijn t/m het 2e kwartaal 2017 € 330.000 lager ten op zichte van de begroting door meer interne rentetoe rekening aan de grondexploitatie Industrial Park maar meer rentekosten op de lening o/g van het havenschap doordat er meer geld geleend is dan begroot.

Verwacht wordt dat het financieel resultaat in 2017 ca. € 659.000 hoger zal zijn doordat er € 783.000 meer rente toegerekend wordt aan de grondexploitatie Industrial Park dan begroot omdat rente toegerekend wordt over de boekwaarde i.p.v. alleen over de aanschafwaarde maar € 124.000 meer rentekosten doordat er meer geld geleend wordt dan begroot.

Bijzondere baten en lasten

Bijzondere baten en lasten	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Bijzondere baten en lasten	€ -784.543	€ -	€ -784.543
	€ -784.543	€ -	€ -784.543
Totaal bijzondere baten en lasten	€ -784.543	€ -	€ -784.543

Toelichting:

De bijzondere baten ad. € 785.000 komen voort uit een ontvangen bijdrage in afschrijvingskosten op een investering die reeds versneld afgeschreven was en de verkoop van een tweetal reststroken.

Verwacht wordt dat de bijzondere baten en lasten in 2017 ca. € 1.412.000 hoger zullen zijn door een bijdrage in afschrijvingskosten op een investering die reeds versneld afgeschreven was en verkoop van een viertal reststroken.

Kosten bestemmingsreserves

Kosten bestemmingsreserves	Gerealiseerd t/m 2e kw 2017	Budget t/m 2e kw 2017	Vershil t/m 2e kw 2017
Overige in- en externe verrekeningen	€ 0	€ -740.301	€ 740.301
	€ 0	€ -740.301	€ 740.301
Totaal bestemmingsreserves	€ 0	€ -740.301	€ 740.301

Toelichting:

De overige in- en externe verrekeningen zijn € 740.000 lager. Onder BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) regels die van toepassing waren tot en met 31 december 2016 mochten bepaalde kosten voor winstbestemming ten laste van de reserves gebracht worden. Onder de regels van BW 2 Titel 9 die vanaf 1 januari 2017 van toepassing zijn op het Havenbedrijf komen deze kosten ten laste van het resultaat.

De kosten die ten laste van de bestemmingsreserves gebracht mogen worden zullen € 1.481.000 lager zijn. Onder BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) regels die van toepassing waren tot en met 31 december 2016 mochten bepaalde kosten voor winstbestemming ten laste van de reserves (reserve ontwikkelingen, vitaliteitsregeling, algemene reserve) gebracht worden. Onder de regels van BW 2 Titel 9 die vanaf 1 januari 2017 van toepassing zijn op het Havenbedrijf komen deze kosten ten laste van het resultaat. In de begroting van 2017 van het Havenbedrijf Moerdijk was ten onrechte rekening gehouden dat het bedrag van €1.481.000 voor winstbestemming ten laste van de reserves gebracht mocht worden.

Financiering en treasury

Het havenbedrijf is een kredietovereenkomst aangegaan met het Havenschap Moerdijk. In de kredietovereenkomst is opgenomen, dat het havenbedrijf gehouden is om zorg te dragen dat het Havenschap Moerdijk ten allen tijden aan haar verplichtingen uit hoofde van de financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het havenbedrijf te verstrekken.

De hoogte van de kredietlimiet is niet meer dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven.

De kredietlimiet voor 2017 bedraagt exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk € 145.200.000. Dit is gebaseerd op de financieringsbehoefte per eind 2016 vermeerderd met 10%.

Per 30 juni is voor ca. € 134.602.000 aan leningen opgenomen bij Havenschap Moerdijk. In 2017 kan dus nog voor € 10.598.000 aan leningen worden opgenomen.

	Gezond	2017
ICR (Intrest Coverage Ratio, EBITDA/rentekosten)	> 2	1,9
DEBT/EBITDA	< 7	12,2
Solvabiliteitsratio (EV/TV)	> 30%	35%
Rentekosten op jaarbasis		€ 5.900.000
Gemiddeld rente percentage		4,35%

In bovenstaand overzicht zijn een aantal ratio's opgenomen. Het Interest Coverage Ratio zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat. De Debt/Ebitda verhouding laat de verhouding zien tussen de lang lopende schulden en het brutobedrijfsresultaat. De solvabiliteitsratio laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen. De rentekosten op jaarbasis geeft de verwachte rentekosten op jaarbasis weer en het gemiddeld rente percentage wordt bepaald door de rentekosten op jaarbasis te delen door de schulden op lange termijn.

Grondbeleid, gronden en terreinen

Het grondbeleid kent de volgende doelstellingen:

- Het genereren van inkomsten uit bezit;
- Het havenbedrijf gaat voor uitgifte van gronden in erfpacht;
- Bij gronduitgiften hanteren van marktconforme prijzen;
- Bij uitgifte van (aan water liggende) percelen maximalisatie van inkomsten uit haven- en kadegelden nastreven;
- Waar nodig en mogelijk worden percelen teruggekocht en na eventuele verbetering opnieuw uitgegeven in erfpacht;
- Voorwaardenscheppend als het gaat om het verkrijgen van de benodigde milieugebruiksruimte;
- Bedrijven op de juiste plek accommoderen.

Ontwikkeling Industrial Park Moerdijk (08)

In 2017 is een start gemaakt met het bouwrijp maken van IPM-west. Om dit deel van het IPM op de juiste hoogte te brengen is ca. 200.000m³ verplaatst naar een zanddepot op het LPM. Het zandtransport is in het eerste kwartaal afgerond. In het tweede kwartaal is besloten om nog ca 400.000 m³ zand vanuit IPM naar het zanddepot op LPM te transporteren.

Tradepark West (23)

Hierover zijn geen bijzonderheden te melden.

Kade (voorbereidingskrediet) (29)

Dit is onderdeel van een door het havenbedrijf gesloten vaststellingsovereenkomst waarin uitstel van realisatie van de kade is opgenomen zolang de zittende huurder op dit terrein is gevestigd. Het voorbereidingskrediet zal hierdoor komen te vervallen en de reeds gemaakte kosten zullen worden afgeboekt.

Oostelijke Randweg 48 (het Voormalig Tetra Pak-terrein) (havennr 135) (117)

In het derde kwartaal van 2016 is een deel van het terrein tijdelijk in huur uitgegeven. Het voornemen is ook dat een deel van de locatie zal worden gebruikt voor het pyrolysecluster. In het eerste kwartaal is een optie verstrekt op het merendeel van de locatie aan een geïnteresseerde partij. Deze partij heeft recent aangegeven geen gebruik te maken van deze optie, omdat verplaatsing van het bedrijf niet langer aan de orde is.

	Projecten	Budget/ Krediet	Uitgegeven t/m 30 juni 2017	Totaal verwachte uitgaven
HMO-000008	Bouwrijpkosten Industrial Park 132 ha	18.400.000	3.551.200,79	18.400.000
HMO-000023	Tradepark West	12.178.649	11.760.595	11.760.595
HMO-000029	Kade (voorbereidingskrediet)	70.000	14.096	14.096
HMO-000117	Oostelijke Randweg 48 (havennr 135)	11.000.000	10.500.000	10.500.000

Alle bedragen in euro's (€)

In bovenstaande tabel wordt voor zowel de lopende projecten m.b.t. de vaste activa in ontwikkeling als voor de lopende projecten m.b.t. de grondexploitaties in de kolom 'Budget/Krediet' aangegeven wat de hoogte is van budget of krediet. In de kolom 'Uitgegeven t/m 30 juni 2017' wordt aangegeven wat al uitgevoerd is en in de kolom 'Totaal verwachte uitgaven' wordt aangegeven wat de totale uitgaven naar verwachting zullen zijn.

Bijlage 1 Wat heeft het al gekost en wat betekent dat voor 2017

Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Vershil t/m 2e kwartaal 2017
Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid			
Opbrengsten	-	43	-43
Kosten	-63	-120	57
Totaal Programma Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid	-63	-77	14

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten

€ 43.000- Minder opbrengsten t/m het 2e kwartaal, doordat de bijdragen Samenwerking Duurzame Verbindingen (DVM) en de bijdragen aan het milieumonitoringrapport 2016 nog niet in rekening zijn gebracht bij de overige deelnemers.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid op jaarbasis gelijk zullen zijn aan de begroting.

Kosten

Deze kosten zijn tot en met het 2e kwartaal circa € 57.000 lager dan begroot, door:

€ 57.000 Minder kosten t/m het 2e kwartaal, met name minder advieskosten dan begroot.

Verwacht wordt dat de uitgaven Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid op jaarbasis gelijk zijn aan de begroting.

Programma Infrastructuur en Beheer

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Vershil t/m 2e kwartaal 2017
Programma Infrastructuur en Beheer			
Opbrengsten nat	123	122	1
Opbrengsten droog	1.042	1.124	-81
Kosten nat	-730	-772	42
Kosten droog	-1.586	-2.509	923
Totaal Programma Infrastructuur en Beheer	-1.151	-2.036	885

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten beheer nat

€ 1.000 Meer opbrengsten t/m het 2e kwartaal, door hogere opbrengsten vergunningen.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Infrastructuur en Beheer nat op jaarbasis gelijk zullen zijn aan de begroting.

Opbrengsten beheer droog

Deze opbrengsten zijn tot en met het 2e kwartaal circa € 81.000 lager dan begroot door:

- € 104.000- Minder bijdragen riolering t/m 2^e kwartaal door nog op te leggen aanslagen rioolheffing over 2016.
- € 23.000 Meer overige opbrengsten t/m 2e kwartaal, door meer spooropbrengsten, meer opbrengsten vergunningen en meer administratiekosten voor vergunningen.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Infrastructuur en Beheer droog op jaarbasis € 31.000 hoger zullen zijn dan begroot. Met name meer spooropbrengsten, meer opbrengsten vergunningen en meer administratiekosten voor vergunningen.

Kosten beheer nat

Deze kosten zijn tot en met het 2e kwartaal circa € 42.000 lager dan begroot, door:

- € 31.000 Minder kosten uitvoering en beheer nat, het in rekening brengen van deze kosten blijft achter.
- € 10.000 Geen kosten onroerend zaak belasting, aanslagen 2017 zijn nog niet verwerkt.

Verwacht wordt dat de kosten Beheer nat op jaarbasis circa € 67.000 hoger zijn dan begroot. Met name meer afschrijvingskosten door rehabilitatie van een pier en extra onderhoudskosten aan een kade.

Kosten beheer droog

Deze kosten zijn tot en met het 2e kwartaal € 923.000 lager dan begroot, door:

- € 133.000 Minder kosten uitvoering en beheer, het in rekening brengen van deze kosten blijft achter.
- € 49.000 Minder algemene advieskosten doordat de opdrachtverlening achterloopt.
- € 269.000 Minder overige kosten, opdrachten hiervoor zijn in voorbereiding.
- € 10.000- Meer huurkosten doordat deze voor heel 2017 in rekening zijn gebracht.
- € 482.000 Minder overige kosten, opdrachten hiervoor zijn in voorbereiding.

Verwacht wordt dat op jaarbasis de kosten circa € 76.000 hoger zullen zijn dan begroot. De kosten onroerend zaakbelasting over gronden waaraan geen bewerkingen meer plaatsvinden komen ten laste van de exploitatie in tegenstelling tot waarmee in de begroting rekening was gehouden en meer electriciteitskosten door terugkoop van een terrein in 2016.

Programma Commerciële Exploitatie

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Vershil t/m 2e kwartaal 2017
Programma Commerciële Exploitatie			
Opbrengsten nat	4.089	4.204	-115
Opbrengsten droog	3.739	3.479	260
Kosten nat	-2	-42	40
Kosten droog	-54	-94	40
Totaal Programma Commerciële Exploitatie	7.772	7.547	225

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten nat

Deze opbrengsten zijn tot en met het 2e kwartaal € 115.000 lager dan begroot, door:

- € 67.000- Minder opbrengsten zeehavengeld dan begroot.
- € 28.000 Meer opbrengsten binnenvaart door meer overslag en meer schepen maar minder containeroverslag dan verwacht.
- € 30.000- Minder opbrengsten erfpacht nat door een lagere indexering van de erfpachtcanons dan begroot.
- € 40.000- Minder opbrengsten kadegeld door terugkoop van een terrein in 2016 waarvoor wel opbrengsten waren begroot.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Commerciële Exploitatie nat op jaarbasis € 130.000 lager uit zullen vallen dan begroot. De opbrengsten kadegelden zijn minder door terugkoop van een terrein in 2016, minder opbrengsten erfpacht en huur door een lagere indexering van de erfpachtcanons dan begroot. Ondanks dat de havenoverslag in het eerste half jaar is toegenomen ten opzichte van vorig jaar wordt uit voorzichtigheid geen rekening gehouden met extra havengeld inkomsten ten opzichte van de begroting.

Opbrengsten droog

De opbrengsten zijn tot en met het 2e kwartaal € 260.000 hoger dan begroot, door:

- € 90.000 Meer opbrengsten erfpacht t/m het 2e kwartaal door uitgifte van terreinen in erfpacht.
- € 170.000 Meer opbrengsten door uitgifte van terreinen in tijdelijke huur die niet begroot waren.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Commerciële Exploitatie droog op jaarbasis € 573.000 hoger zullen zijn dan begroot door meer opbrengsten erfpacht door uitgifte van terreinen in erfpacht en meer huuropbrengsten door uitgifte van terreinen in tijdelijke huur die niet begroot waren.

Kosten nat

Deze kosten zijn circa € 40.000 lager tot en met het 2e kwartaal dan begroot, door:

- € 25.000 Nog geen kosten beurzen en bijeenkomsten.
- € 15.000 Minder overige kosten.

Verwacht wordt dat de kosten Commerciële Exploitatie nat op jaarbasis gelijk zullen zijn aan de begroting.

Kosten droog

Deze kosten zijn circa € 40.000 lager tot en met het 2e kwartaal dan begroot, door:

- € 56.000 Minder advieskosten.
- € 33.000- Meer afschrijvingskosten door uitgifte in tijdelijk verhuur van gebouwen en terreininrichting.
- € 17.000 Minder overige kosten, aanslag onroerend zaakbelasting 2017 nog niet verwerkt.

Verwacht wordt dat de kosten Commerciële Exploitatie droog op jaarbasis € 143.000 hoger zullen uitvallen dan begroot. Door meer kosten onroerend zaakbelasting dan in de begroting is opgenomen en hogere afschrijvingskosten door verhuurde gebouwen en terreininrichting.

Programma Veiligheid & Havenmeester

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Verschil t/m 2e kwartaal 2017
Programma Veiligheid & Havenmeester			
Opbrengsten	235	235	-
Kosten	-839	-728	-111
Totaal Programma Veiligheid & Havenmeester	-604	-493	-111

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten

Deze opbrengsten zijn tot en met het 2e kwartaal gelijk aan de begroting.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Veiligheid en Havenmeester gelijk zullen zijn aan de begroting.

Kosten

Deze kosten zijn tot en met het 2e kwartaal € 111.000 hoger dan begroot, door:

- € 201.000- Meer kosten brandweezorg omdat deze begin dit jaar voor heel 2017 in rekening zijn gebracht.
- € 54.000 Minder kosten beveiliging door lagere contractwaarde dan begroot.
- € 34.000 Minder overige kosten, opdrachten hiervoor zijn in voorbereiding.

Verwacht wordt dat de uitgaven op jaarbasis circa € 83.000 lager uitvallen dan begroot. Met name door een lagere contractwaarde beveiliging dan begroot, maar meer algemene advieskosten in verband met het aanbestedingstraject voor de beveiliging.

Programma Bedrijfsvoering

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Vershil t/m 2e kwartaal 2017
Programma Bedrijfsvoering			
Opbrengsten Bestuur en Public Affairs	-	0	-0
Opbrengsten Juridische zaken	-	0	-0
Algemene baten	788	-	788
Rente baten	1.601	1.210	391
Opbrengsten Communicatie	0	27	-27
Opbrengsten Personeel en Organisatie	17	-	17
Opbrengsten Informatisering en Automatisering	0	-	0
Opbrengsten Facilitair	-	-	-
Subtotaal opbrengsten	2.406	1.237	1.169
Kosten Bestuur en Public Affairs	-96	-159	62
Kosten Juridische zaken	-83	-64	-19
Kosten Financiën	-80	-88	8
Algemene lasten	-181	-	-181
Rente lasten	-2.888	-2.826	-62
Kosten Communicatie	-125	-141	16
Kosten Personeel en Organisatie	-1.345	-1.233	-111
Kosten Informatisering en Automatisering	-267	-176	-91
Kosten Facilitair	-213	-266	53
Subtotaal kosten	-5.278	-4.954	-325
Totaal Programma Bedrijfsvoering	-2.872	-3.717	845

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Opbrengsten

De opbrengsten Bedrijfsvoering zijn tot en met het 2e kwartaal € 1.169.000 hoger dan begroot, door:

- € 788.000 Meer algemene baten door ontvangen bijdrage in afschrijvingskosten op een investering die reeds versneld afgeschreven was en verkoop van een tweetal reststroken.
- € 391.000 Er wordt meer rente toegerekend aan de grondexploitatie Industrial Park Moerdijk dan begroot omdat nu rente toegerekend wordt over de boekwaarde en niet over de aanschafwaarde, zoals in de begroting was aangenomen.
- € 27.000- Minder opbrengsten lichtmastreclameborden t/m het 2e kwartaal omdat deze pas in het 3^e kwartaal worden gefactureerd.
- € 17.000 Meer opbrengsten personeel en organisatie, door het in rekening brengen van de kosten procesbegeleiding uitvoeringsprogramma Havenstrategie 2030 aan de deelnemers, als bijdragen in de kosten.

Verwacht wordt dat de opbrengsten Bedrijfsvoering op jaarbasis € 2.282.000 hoger zullen zijn dan begroot door meer interne rentetoerekening grondexploitatie Industrial Park, verkopen van een viertal reststroken, bijdrage in afschrijvingskosten op een investering die reeds versneld afgeschreven was en bijdragen in de kosten procesbegeleiding uitvoeringsprogramma Havenstrategie 2030.

Kosten

Er is € 325.000 meer aan kosten Bedrijfsvoering uitgegeven tot en met het 2e kwartaal dan begroot, door:

- € 62.000 Minder kosten bestuur en advies, met name minder advieskosten.
- € 19.000- Meer kosten juridische zaken doordat vrijwel alle verzekeringspolissen aan het begin van het jaar in rekening zijn gebracht.
- € 8.000 Minder kosten financiën door minder algemene advieskosten maar meer externe accountantskosten.
- € 181.000- Meer algemene lasten door meer kosten voorziening dubieuze debiteuren.
- € 62.000- Meer rentekosten doordat er meer geld geleend wordt dan begroot.
- € 16.000 Minder communicatie kosten voor het nog niet uitgeven van een magazine en geen huisstijlkosten, meer kosten lidmaatschappen en vakbladenabonnementen omdat die aan het begin van het jaar worden gefactureerd en meer kosten nieuwjaarsreceptie omdat deze in het begin van het jaar worden gemaakt.
- € 111.000- Meer personeelskosten t/m het 2e kwartaal door vervanging vaste medewerkers i.v.m. ziekte, ontslag, wervingskosten, nieuwe medewerkers en minder premie afdrachten.
- € 91.000- Meer kosten informatisering en automatisering door meer ict inspanningen dan begroot.
- € 53.000 Minder huisvestingskosten t/m 2e kwartaal dan begroot, met name minder afschrijvingskosten op investeringen van het kantoorgebouw omdat de financiële afronding van project restyling kantoor fase 1 later plaatsvindt. Nog geen leasekosten kopieerapparatuur en minder onderhoudskosten gebouwen.

Verwacht wordt dat de kosten Bedrijfsvoering op jaarbasis € 966.000 hoger uitvallen dan begroot. De oorzaken hiervan zijn meer rentekosten, meer kosten personeel en organisatie, meer kosten voorziening dubieuze debiteuren en meer kosten informatisering en automatisering en meer juridische kosten.

Mutaties reserves

Resultaat t/m 2e kwartaal 2017	Gerealiseerd t/m 2e kwartaal 2017	Budget t/m 2e kwartaal 2017	Verschil t/m 2e kwartaal 2017
<i>Mutaties in reserves</i>			
Beschikkingen ten laste van reserves	-	740	-740
Toevoeging aan reserves	-	-	-
<i>Totaal Mutaties in reserves</i>	-	740	-740

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Beschikking Algemene Reserve

Tot en met het tweede kwartaal zijn geen onttrekking gedaan aan deze reserve.

Beschikking reserve ontwikkelingen

Tot en met het tweede kwartaal zijn geen onttrekking gedaan aan deze reserve.

Beschikking Vitaliteitsregeling

Tot en met het tweede kwartaal zijn geen onttrekking gedaan aan deze reserve.

Onder BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) regels die van toepassing waren tot en met 31 december 2016 mochten bepaalde kosten voor winstbestemming ten laste van bovenstaande reserves gebracht worden. Onder de regels van BW 2 Titel 9 die vanaf 1 januari 2017 van toepassing zijn op het havenbedrijf komen deze kosten ten laste van het resultaat. Pas bij winstbestemming kunnen deze kosten ten laste van de reserves gebracht worden. In de begroting 2017 van Havenbedrijf Moerdijk was ten onrechte rekening gehouden met een bedrag van € 1.481.000 dat voor winstbestemming ten laste van de reserves gebracht mochten worden.